

“Rozvažovat ve svém srdci” o Marii

(Jan Pavel II. při generální audienci 8.11.1995)

Milovaní bratři a sestry!

1. V předešlých katechezích jsme viděli, jak učení o Mariině mateřství od první formulace “Ježíšova Matka” pak přešlo k té úplnější a jasněji vyjádřené “Matka Boží” až k tvrzení o jejím mateřském zapojení do vykoupení lidstva.

I pro jiné aspekty mariánského učení bylo nutno, aby uplynulo několik století této cesty víry ke stále hlubšímu objevování Mariiny úlohy v dějinách spásy jsou pravdy víry o Neposkvrněném početí a Nanebevzetí, vyhlášené, jak je známo, mými ctihodnými předchůdci, a to Božím služebníkem Piem IX. v roce 1854 a Božím služebníkem Piem XII. během milostivého léta roku 1950.

2. Na první pohled musíme přiznat, že evangelia poskytují skrovnou informaci o Mariině osobě a životě. Jistě bychom si přáli mít v tomto ohledu hojnější údaje, které by umožnily lépe poznat Ježíšovu Matku.

Toto očekávání zůstává nesplněné i ze strany ostatních spisů Nového Zákona, kde chybí výslovný rozvoj učení o P. Marii. Samy listy sv. Pavla, které nám poskytují bohaté myšlenky o Kristu a jeho díle, se omezují na výrok, ve velmi výrazném úryvku, že Bůh poslal svého Syna “narozeného z ženy” (Gal 4,4).

A velmi málo je uvedeno v Mariině rodině. Vyloučíme-li vyprávění o (Ježíšově) dětství, nacházíme v synoptických evangeliích jen dvě tvrzení, která vrhají nějaké světlo na P. Marii: jedno se týká pokusu “bratří” nebo příbuzných, kteří chtěli přivést Ježíše zpátky do Nazareta (srov. Mk 3,21; Mt 12,48); druhé, v odpovědi na zvolání ženy o blaženosti Ježíšovy Matky (Lk 11,27).

Nicméně Lukáš v evangeliu (Ježíšova) dětství, vyprávěním o Zvěstování, Navštívení, Ježíšově Narození, obětování dítěte v chrámu a jeho nalezení mezi učiteli, když měl 12 let, nejen poskytuje důležité údaje, ale představuje jakousi “protomariologii” základního zájmu. Jeho údaje jsou nepřímě doplněny Matoušem ve vyprávění o zvěstování Josefovi (1,18-25), ale jen ve vztahu k panenskému početí Ježíše.

Janovo evangelium kromě toho prohlubuje dějinně-spásonosnou úlohu Ježíšovy Matky, když zaznamenává její přítomnost na počátku a na konci veřejného života. Zvláště významná je Mariina účast u kříže, kde dostává od umírajícího Syna úkol být matkou milovaného učedníka a v něm všech křesťanů (srv. J 2,1-18 a J 19,25-27). Skutky apoštolské výslovně připomínají Ježíšovu Matku mezi ženami první obce, jež čekala na seslání Ducha svatého (srov. Ak 1,14).

Naproti tomu nevíme nic o Mariině životě po letniční události, ani datum a okolnosti její smrti, protože chybí jiná novozákonní svědectví a bezpečné zprávy pocházející z historických pramenů. Můžeme jen předpokládat, že pak bývala u apoštola Jana a že byla velmi blízko rozvoji prvního křesťanského společenství.

3. Skrovné údaje o Mariině pozemské existenci jsou vyváženy jejich kvalitou a teologickým bohatstvím, které současná exegeze pozorně vyzdvihuje.

Ostatně musíme připomenout, že hledisko evangelistů je zcela kristologické a míní se zajímat o Matku jen ve vztahu k radostné zvěsti Syna. Jak poznamenává již sv. Ambrož, evangelista tím, že vyložil tajemství vtělení, “byl přesvědčen, že není třeba hledat další svědectví o Mariině panství, aby se nejevil spíše jako obránce Panny než hlasatelem tajemství” (Exp. in Lucam, 2,6: PL 15,1555).

V tomto faktu můžeme rozpoznat zvláštní záměr Ducha svatého, který chtěl vyvolat v církvi usilovné bádání, které by se při zachování ústředního postavení Kristova tajemství neztrácelo v podrobnostech o Mariině existenci, ale zaměřilo se především na to, aby objevilo její roli v díle spásy, její osobní svatost a její mateřské poslání v křesťanském životě.

4. Duch svatý vede úsilí církve a zavazuje ji, aby zaujímala tytéž postoje jako Maria. Ve vyprávění o Ježíšově narození Lukáš, poznamenává, že jeho matka uchovávala všechny ty věci

“rozvažovala o nich ve svém srdci” (2,19), snažila se totiž “dát dohromady” (symballousa) hlubším pohledem všechny události, jichž byla privilegovanou svědkyní.

Analogicky i Boží lid je podněcován týměž Duchem, aby hluboce pochopil vše, co řekla Maria, aby rozvíjel chápání jejího poslání, jež je úzce spojeno s Kristovým tajemstvím.

Při rozvoji mariologie se vynořuje zvláštní úloha křesťanského lidu. Ten spolupracuje uplatňováním a svědectvím své víry na pokroku učení o P. Marii, které normálně není pouze záležitostí teologů, i když jejich úkol zůstává nezbytný pro prohloubení a jasný výklad faktu víry a samé křesťanské zkušenosti.

Ježíš obdivuje a chválí víru prostých a poznává v ní úchvatný projev Otcovy dobrotivosti (srov. Mt 11,25; Lk 10,21). Ta pak i nadále hlásá v dějinách spásy divy, skryté učeným lidem. Tato víra v souladu s prostotou Panny způsobila, že postupovalo uznání její osobní svatosti a transcendentní hodnota jejího mateřství.

Mariino tajemství zavazuje každého křesťana, aby ve spojení s církví “rozvažoval ve svém srdci”, co evangelní zjevení tvrdí o Kristově Matce. V logice Magnifikat, každý při následování P. Marie na sobě zakusí Boží lásku a ve velkých věcech, které vykonala Nejsvětější Trojice v “Milostiplné”, objeví znamení Boží něhy k člověku.

Radio Vaticana,
Josef Koláček SJ

Myšlenka na neděli

Slovo na neděli
Svátek Ježíše Krista Krále C

Triumf pokořeného krále

Zamyšlení nad úryvkem
Lk 23,35-43.

Ještě dnes budeš se mnou v ráji.

Evangelista Lukáš Tě na závěr svých nedělních čtení tohoto církevního roku přivedl na horu Golgotu. Co tu vidíš? Ční tu k nebi tři kříže a na nich za ruce a nohy přibitá obnažená těla. Ten, který visí uprostřed, má na hlavě naražen věnec z trnitého hloží. Na vrcholku trámu, na kterém visí, je tabulka označující, za co si zasloužil potupnou a krutou smrt: Toto je židovský král.

Je to možné, aby tato lidská troska, rozdrásaná, zkrvácená, ušpiněná a poplivaná byla králem? Prohlásil to naposled oficiálně dvě hodiny tomu před svým soudcem. Kdo se cítil ohrožen tímto jeho titulem natolik, že si vynutil jeho popravu? Sám jeho soudce, který je tu zástupcem hlavy celé říše, neshledal na tom nic trestuhodného.

Vidíš je tady kolem kříže. Jsou to předáci tohoto národa. Postávají tu v houfu, aby si dodali jistoty a sebedůvěry. Ti nejubožejší z nich, kteří by se rádi vyznamenali před svými druhy, urážejí ukřižovaného rouhavými posměšky a sarkasmy, závodí mezi sebou ve svých nápadech a čekají na uznání od těch ostatních. Jejich nakažlivý příklad inspiruje i příslušníky popravčí čety. Výsměch a urážky, to nejsou projevy silných a ušlechtilých duší. To, z čeho se ony rodí, je spíše velkohubá nabubřelost, která má překrýt vlastní ubohost a malost.

Ani v této lidsky zoufalé a beznadějně situaci Ježíš neodvolává své prohlášení. Bezmocnost ukřižovaného krále naplňuje jeho protivníky konečně jistotou a uspokojením. Sami uznávají, že jiným pomáhal a zachraňoval je, ale nyní se jim podařilo přibít jej na dřevo a učinit tak konec jeho všemohoucí síle. Jejich pyšná zaslepenost nikdy nepochopí, že si tento Boží Syn a Král mohl dovolit tuto ponižující bezmocnost právě proto, že je všemohoucí. Uvědomuješ si, co to znamená i pro tebe? Není tak hlubokého ponižení, není propasti, kam tě může svrhnout člověk, není žádná tak lidsky absurdní situace, aby tam nedosahovala Boží moc.

Ježíšovy proražené nohy teď nemohou chodit od města k městu vstříc chudým, nemocným a opuštěným, jeho přibité ruce teď nemohou žehnat a uzdravovat, otevírat oči slepým a uši hluchým. Ti, kterým tak vadila jeho dobrotivost, si ani nepřipouštějí, že by mohli také jednou potřebovat jeho uzdravující sílu. Udělali všechno pro to, aby byl zničen, teprve až tu nebude,

budou se cítit spokojeni. Počkají si ještě tu chvíli, než konečně vydechne naposled. Ale království tohoto přibitého Krále nekončí. Není z tohoto světa. Žádná lidská síla nemůže zastavit jeho královskou moc; je to moc jeho všeobjímající milosrdné lásky.

Pozvedni svůj zrak k těm dvěma ubožákům, kteří s ním sdílejí stejný úděl. Ten po levici proklíná svůj osud a ani tváří v tvář blížící se smrti se neostýchá přidat se k jízlivým rouhačům. Druhému odsouzenci naopak neodvratně blížící se konec otvírá oči víry. Uvědomuje si, že se mu dostává nevýslovné cti. Svůj zasloužený výjimečný trest si odpykává po boku Nevinného. Jak neuvěřitelné mohou být situace, ve kterých dochází k rozhodujícímu setkání se samým Bohem. Chápeš při tom, jakou cestu je ochoten ujit Bůh, abys zřetelně poznal, jak je ti bezprostředně blízko? Ten lotr po pravici, primitivní, surový vrah, se z výše svého kříže dívá s úžasem na Ježíše, dívá se dolů a vidí jeho Matku uchvácen její dojímavou důstojností uprostřed velkého bolu. A tak se stává prvním z nekonečné řady těch, kteří svou spásu najdou v pohledu na ukřižovaného Krista.

Jeho beznadějný konec se náhle stává začátkem nečekané nekonečné blaženosti, protože uvěřil v královskou moc pokořeného Krále. Ještě dnes! Čím jsou po tomto královském příslibu všechny ty nevýslovné bolesti a kruté křeče. Ty nelítostné údery, které mu přerážejí jeho hnáty, jej uvádějí do království světla.

Poklekní k patě kříže a vzdej hold nejvyššímu Králi. Nepřestávej děkovat za jeho velkou lásku, s jakou ti dává poznat, co to doopravdy znamená, že jeho království není z tohoto světa. Věříš teď svému Králi? Jsi připravena mu věřit v každé podobě a v každé situaci? Královské insignie tohoto Krále jsou hřeby, koruna z trní a probodené Srdce. Nyní máš jistotu, že ať tě cokoliv drtí, tvůj Král je po tvém boku a snáší stejná muka. Čeká jen na tvé zvolání: Pane, rozpomeň se na mne! Přidej k té prosbě za sebe i vroucí modlitbu za ty, kteří nic nechápou a rouhají se Králi milosrdné lásky.

Pane, rozpomeň se také na ně, až přijdeš do svého království!

Bratr Amadeus

Slavnost Ježíše Krista Krále

Dnes je svátek Krista Krále! Tímto svátkem se Církev obrací k celému lidstvu a naléhavým hlasem promlouvá ke všem asi těmito slovy: “Hleďte, vyzkoušeli jste rozmanité systémy vládní i ekonomické a stále vám, lidem, není dobře! Vzájemné spory řešíte válkou, ta poslední ještě vlastně ani neskončila; stále se někde bojuje, stále někde teče krev a tekou slzy! Uznejte, že je svým (v základě sobeckým) rozumem nepřijdete na takový způsob života, aby vám všem bylo dobře! Obráťte se na Ježíše Krista! Přijměte jeho zásady, otevřete se jeho milosti a uvěřte, že jeho království vybudované na lásce a pravdě vám dá život klidný a šťastný, život vpravdě lidský! Je až k neuvěření, jak lidé jsou k tomuto hlasu hluchí! Vždyť na celém světě nenajdete jeden jediný stát, který by byl v zákonodárství a ve všech složkách života důsledně křesťanský. A přece: jiné cesty není! Ježíš Kristus je osou života a dějin! On určuje cestu - jinak budeme bloudit! On nám svěřuje pravdu - jinak se budeme mýlit! On je život, jinak budeme živořit!

“Byl jednou jeden král...” Ano, byl jednou jeden král, jehož říše se rozprostírala kdesi v Orientě... - Země byla krásná, ale sousedila s písečnými pouštěmi... Největší chloubou tohoto krále bylo jeho veliké, dokonale vycvičené a vyzbrojené vojsko. Právě s ním podnikal válečné výpravy do okolních zemí a ke své říši připojoval jedno území za druhým. Nic nechtěl slyšet o tom, že se v bitvách umírá a že se pak doma ozývají veliké nářky. On nic takového slyšet nechtěl! Mezi vojáky se cítil mocný a jakoby nesmrtelný. Věděl ovšem, že i na něho se vztahuje zákon smrti. Ale nechtěl zmizet z očí svým poddaným: vystavěl si nádherné mauzoleum - mramorovou hrobku. A také vydal dekret, ve kterém stanovil své balzamování. A tento král utrpěl zranění - a zemřel. Pohřeb byl slavný. Ale čas šel dál a jeden z jeho nástupců přeložil hlavní město dál od pouště. Dřívější hlavní město pustlo, lidé odešli a písek je pozvolna zanášel... i mramorovou hrobku. Přešlo několik tisíciletí a archeologové vykopali kdysi slavné mauzoleum, našli i jméno krále, který tu byl pochován, ale časem zapomenut... A byl jiný král.

Jeho původ byl vcelku neznámý, jenom jedno se vědělo, že se totiž narodil ve chlévě; věděli to jenom málokteří. A tento král vyrůstal tichým, nenápadným způsobem... Dokonce se věnoval i jednomu řemeslu. A když přišel jeho čas, vybral si několik prostých lidí, většinou rybářů, kteří uměli čekat a jsou trpěliví... Kdepak, žádné vojsko to nebylo. On totiž nikdy žádné vojsko neměl. Peníze a zbraně nikdy nenosil; meče se totiž hrozil a jako zbraň doporučoval členům svého království pokoru a tichost a soucitné milosrdenství... měl zvláštní náklonnost k lidem opuštěným. A ti lidé, kteří byli stíženi rozmanitým utrpením, měli k Němu otevřenou cestu. Léčil bolavé údy i bolavá srdce; hluchým vracel sluch a slepým zrak a beze strachu hladil nemocné... Nepatřila mu ani píď země, neboť když Ho nakonec vytáhli na dvě zkřížená břevna, nepatřila mu ani stopa země. Žádné mauzoleum, žádnou hrobku si nepostavil, ale lidé sami - i když umřel před dvěma tisíci lety - opakujeme: lidé sami Mu - do dnešních dnů - stavějí ve velkoměstech katedrály, ve městech kostely a na vesnicích kaple... A Ten, který měl být zapomenut a Jeho památka měla být vyhlazena z povrchu země, je znám, a dokonce uctíván jako nikdo jiný!

Věřu Ježíš Kristus je král! Je Králem odpouštějící lásky a ryzí pravdy a dává to, co nikdo jiný nemůže dát: dává totiž život, život věčný!

A nyní se pojďme na tohoto Krále podívat! Jeho královský trůn je opravdu zvláštní. On kraluje z kříže! My jsme zvyklí vidět před sebou uhlažený kříž a tělo Kristovo jemně umělecky zpracované. Ale skutečnost byla jiná! V Národní galerii v Svatojiršském klášteře na Hradčanech mají gotický kříž. Neznámý řezbářský mistr, který tento kříž vytvářel, se vžíval do svého díla; před prací si asi přečetl bibli, a tak celé tělo Kristovo doslova rozryl mnohými ranami. A tak se poněkud přiblížil skutečnosti. Když dojdete k tomuto kříži, zůstanete stát, nemůžete dál a je vám úzko a cestou domů na ten kříž vzpomínáte. A my teď vzpomínáme, co nám řeklo evangelium: "Členové velerady se mu vysmívali a říkali: Jiné zachránil..." Ejhle, náhle se rozpomínají a přiznávají, že Ježíš opravdu vracel sluch hluchým, zrak slepým a čistotu malomocným; ovšem tuto božskou moc nikdy nepoužil pro sebe! Nic by nebylo pro Krista snazšího jako sestoupit z kříže! Ovšem v té chvíli by přestal kralovat obětující se láskou a začal by tvrdě panovat neomezenou mocí, a tím by zradil své poslání, tím by odporoval Otcově vůli! Proto dál kraluje z kříže, miluje a odpouští a pronáší neslýchaná slova: oni nevědí... Ano, lidská nevědomost je strašlivá. Oni nevědí, kdo je Kristus, oni nevědí, jak Bůh miluje člověka...

A tuto větu - Otče, odpusť jim, slyší snad několikanásobný vrah, který visí vedle Krista také na kříži. Je úplně vyděšen; na chvíli zapomene na své vlastní bolesti a uvědomuje si: takhle svým vrahům nemůže odpovídat člověk, žádný jen člověk by toho nemohl být schopen, nikdo z lidí by to nedokázal, kdo on je? Kdo je ten Kristus? A blesk víry ho ozáří a on je schopen zaprosit: "Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království!" A slyší odpověď: "Amen - to znamená skutečně, docela jistě, ještě dnes budeš se mnou v ráji - v mém království!" Ježíš odpovídá jako Král! Neboť On je Králem tohoto světa - i když ne způsobem diktátora - On respektuje svobodnou vůli člověka - a On je Králem onoho světa a na tom nakonec záleží všechno!

Kéž by se lidstvo rozhodlo pro Ježíše Krista Krále: mělo by ono království, ale i tento svět by se proměnil v království skutečných lidí, lidí, kteří by v sobě poznali bratry a žili moudře a šťastně.

P. Karel Dachovský

Řád

Mraky se stahují nad Evropou

Nejstrašnějším znamením naší doby je odbožštění, velký odpad, zapomenutí na Boha. Také třetí nosná síla ve společnosti, Církev, je teď cílem stále prudších, stále organizovanějších útoků. Opat z Weltenburgu Dr. Tomáš Niggel píše:

"Rozhodnutím ústavního soudu, nejvyššího soudu Německa, odstranit kříže ze škol Svobodného státu Bavorsko, demokratický stát v Německu dohonil diktaturu nacistů a diktaturu komunistů v býv. NDR. Už tím, že spolkový sněm odsouhlasil zákon, který dovoluje usmrcení nenarozených dětí, přestala být Spolková republika Německo právním státem. Právním státem se

přece nemůže nazývat stát, jehož zákony dovolují vraždy. Novým rozhodnutím z Karlsruhe Německo přestává být křesťanskou zemí.

Zděšení a rozčilení nad tím je posledním pokusem o odpor proti skutečnosti, že Německo přestalo být křesťanské. Že země, která byla skrz naskrz křesťanská, jak dosvědčují dómy a kostely, teď přestala být křesťanskou, to nejde člověku do hlavy. Tváří v tvář skutečnosti, že Německo přestalo být právním státem, když se rozhodlo pro demokratické vraždění nenarozeného života, se rozhostilo smrtelné ticho. Právě naopak, podle výzkumů institutu veřejného mínění EMIND je 61 % Němců pro zrušení lhůt s povinným poradenstvím, jak to schválil spolkový sněm. Rozsudek ústavního soudu odstranit ze tříd v Bavorsku kříže vychází z předpokladu, že stát by měl být neutrální vůči hodnotám a proto se ve smyslu svobody musí distancovat od náboženství. To je však úplné neuznání vtělení Bohočlověka. Vůbec nepřihlíží k tomu, že západ se stal velikým proto, že jako žádný jiný kontinent byl zaměřen na toto tajemství víry. Tím závažnější je toto nedocenení dnes, kdy se připravujeme na rok 2000, v němž je třeba zvlášť oslat, že se Boží Syn stal člověkem.

Dále je tento rozsudek nepoznáním Boží vůle spasit všechny lidi. Státy a národy budou souzeny podle toho, jak se postavily k poselství spásy Ježíše Krista. Otázka budoucnosti Německa a Evropy je v podstatě otázkou víry, víry v Ježíše Krista, jediného Spasitele, který je středem vesmíru a dějin. Bez této společné víry nemáme žádnou budoucnost. Představa pluralistické a sekularizované Evropy, jak je to vyjádřeno v rozsudku, Evropy, kterou bude držet pohromadě jen hospodářská a vojenská prospěšnost a která by jediné na této bázi mohla dosáhnout dlouhodobé stability, je po všem, co nás učí dějiny, nejvýš nepravděpodobná. Zdá se, že se potvrzuje, co téměř prorocky ve své řeči v parlamentu řekl v r. 1949 španělský státník Donoso Cortes: "Evropská společnost umírá." Pak pokračuje dál: "Víte, pánové, proč Evropa umírá? Protože je otrávená. Protože nedbala na spásné předpisy, které jí dal Bůh. Protože nectí podstatu katolické víry a dala přednost zhoubným receptům racionalistických mastičkářů. Evropa umírá, protože se bouří proti velkému a nepomíjejícímu pravidlu života, které říká, že člověk není živ jenom tělem, ale každým slovem, které vychází z Božích úst. Evropa umírá, protože nechce pochopit, že lidskou společnost může zničit nejen železo, ale i každé protikřesťanské slovo, které vychází z úst filozofa. Evropa umírá, protože si zvolila smrtící jed bludu za hlavní prvek své duchovní stravy. Přicházející katastrofa překoná všechno, co dosud v dějinách lidstvo postihlo... Celá tato společnost je odsouzena k smrti, protože už nechce mít ze svých synů křesťany... Dobře si to zapamatujte, co vám teď řeknu. Události, které vám oznámím pro bližší i vzdálenější budoucnost, se splní doslova. Vy, pánové, přece všichni věřte, že svět teď kráčí kupředu, že neustále usiluje o lepší a vyšší cíle. Ne, pánové, lidstvo pádí mílovými kroky k jistému osudu despotie. Řílám vám, že despotie (totalitní stát) se stane obrovskou mocností a vyvine ničivou sílu, která předčí všechno, co jsme dosud zažili..."

Jen jeden prostředek může odvrátit katastrofu. Unikneme hrozící katastrofě jen tehdy, když se vynasnažíme znovu oživit síly náboženství. Ale je to ještě vůbec možné? Tady jsem nucen přiznat něco, co mi působí hlubokou bolest. Nevěřím v pravděpodobnost pronikavé změny; nikdy jsem neviděl národ, který by se opět vrátil k víře, kterou předtím ztratil. Lidi mohou určujícím a rozhodujícím způsobit jen dvě síly: První vychází z náboženství, druhá z politiky... Nepřijde-li náboženská obnova, tuším, že nastane tyranie nejvyšších rozměrů."

Donoso Cortes zdůrazňuje, že nikdy neviděl národ, který by znovu získal svou ztracenou víru. To je velice vážná věc. Ve skutečnosti jeden národ se obrátil, když byl v nebezpečí, že ztratí víru: portugalský národ. Ale jen bezprostředním Božím zásahem, zjevením Matky Boží ve Fatimě. Tak nám Bůh skrze Marii ukázal cestu, jak se my, odpadající národ, můžeme vrátit k Ježíši Kristu...

Fatima by mohla být naší záchranou; nevidím žádnou jinou možnost: vnitřní obrácení a úplná oddanost Ježíši Kristu, jedinému Vykupiteli, pomocí každodenního růžence a zasvěcení se Neposkvrněnému Srdci Mariinu. Ale všichni sami víte, že mnozí, možná většina, dokonce i

kněží, neberou fatimské poselství vážně. Zábleskem naděje bude, když aspoň vy pochopíte toto poselství a Neposkvrněné Srdce Mariino se zcela jistě stane vaším útočištěm. Neopustí vás, až přijde ono veliké, dozajista nezadržitelné třibení...

Přel. MM

Sestra Emanuela píše...

Medžugorje 15.11.1995

Pochválen buď Ježíši!

Po setkání s papežem 17. října v Římě vydal kardinál Puljič (Sarajevo) deklaraci o deseti bodech o plánech míru pro Bosnu. Dodal, že díky současnému příměří je opět možná papežova cesta do Sarajeva. Ne však na Vánoce, jak se doufalo, kvůli riziku špatného počasí. Cesta je předvídána spíš na jaro bez určení data.

Když v létě 1981 Gospa ukázala Vicce a Jakovovi očistec, viděli chmurné místo popelavé barvy a nemohli vidět osoby, zato dobře slyšeli jejich úpění, a dokonce jejich výkřiky. Gospa jim tehdy řekla: "Vidíte, jak tito lidé trpí; očekávají vaše modlitby, aby šli do nebe." Později řekla Matka Boží další poselství o očistci (viz str. 15) a prosila všechny, aby se každý den modlili za ty duše.

Zde v Medžugorje udrželi Chorvaté velmi krásnou tradici; chci se o to s vámi podělit, vždyť právě jsem ztratila dva velmi drahé zdejší přátele.

Jakmile někdo zemře, běží někdo z domu upozornit na faru a zvoní se umíráčkem. Když vesničané slyší zvon, začnou se modlit za toho, kdo opustil naši zemi. Když se potom dovědí jméno zemřelého, jdou navštívit rodinu a pomoci při přípravách pohřbu. Při večerní mši sv. kněz ohlásí úmrtí a celé shromáždění se pomodlí za zesnulého, který bude pochován následujícího dne v 15 hodin.

Během těch 24 hodin, kdy je zesnulý ještě v domě, je jeho tělo vystaveno v otevřené rakvi, aby ho všichni mohli ještě jednou vidět a modlit se u něho. Růženec za růžencem - téměř "non stop", každý přichází pokropit zesnulého svčenu vodou (Gospa schválila tento obyčej). Děti jsou přítomny zrovna tak jako dospělí, vždyť zde se nesnaží ukrývat smrt. Když vloni zemřel Mariin tatínek, Maria zaslechla svou 4letou neteř, jak poučovala 3letého bratránka: "Víš, my budeme taky jednou jako děda, jsme všichni stejní: narodíme se, vyrosteme, jdeme do školy, vdáme se, máme děti, budeme dědečkem nebo babičkou, a potom umřeme a jdeme do nebe s Bohem. Tak je to!"

U mých přátel jsem viděla vzrušující výjevy. Během těch 24 hodin bdění každý člen rodiny se přiblíží k zesnulému, aby mu spontánně a nahlas vylil své srdce, svou lásku i svůj žal. Mluví s ním jako se živým, kterému se svěřují ta nejdůvěrnější sdělení. Nevyjadřuje se pouze bolest, ale i dík za vše dobré, co udělal. A dokonce se Bohu i děkuje za to, že nám ho dal a pak vzal - v hodinu, kterou On sám určil. - Lépe jsem při tom pochopila, proč Gospa řekla "zde jsem našla pravé věřící."

Rakev je zavřena, až když vrátí kněz, aby vykonal pohřeb. Kněz se znovu modlí s rodinou. Pak začne dlouhé procesí ulicemi, doprovázené růžencem až na hřbitov. Všechny ty modlitby jsou velkou pomocí pro zesnulého! Jeden z blízkých udělá sbírku na mše svaté. - Pak jde život dál, vždyť je třeba se bít o přežití. Jaké zdraví!

Protože je blízký přírodě a tudíž i Stvořiteli, tento lid není depresivní. Tváří v tvář životu jako smrti říká: "Bogu hvala - Bohu díky!"

Na Všechny svaté je na hřbitově sloužena mše svatá, při níž je každá rodina u svého hrobu. Večer se vracejí, aby se modlili ve světle svící, které ještě hoří... Šťastní ti, kteří umírají v Medžugorje!

S Tebou, drahá Gospo, z čeho bychom mohli mít strach?

Sr. Emanuela

Chtěj - nechtěj, kříži neujdeš

Jestli ani přes to všechno nechcete trpět trpělivě a nést svůj kříž s odevzdaností, jako to učinili vyvolení - musíte jej přece nést, byť s reptáním a netrpělivostí, jak tomu je u zavržených. Budete se podobat dobytčatům, která bučela táhnouce archu úmluvy. Budete jednat jako Šimon Kyrénský, který proti své vůli kříž Krista do rukou vzal a s reptáním nesl. A konečně se vám stane jako zlému lotrovi, který se z výše kříže zřítíl do pekelné propasti.

Nikoliv, tato prokletá země, na níž žijeme, nemůže učinit nikoho blaženým. V této zemi temnoty nemůže nikdo jasně poznat světlo pravdy. Na tomto bouřlivém moři nejsme nikdy v úplném klidu, také nejsme nikdy bez boje na tomto místě pokušení a trvalého zápasu s mocnostmi tmy. Ani před poraněním nemůžeme být trvale jisti na této trním pokryté zemi. Zkrátka, vyvolení stejně jako zavržení musí zde dílem, ať chtějí či nechtějí, nést svůj kříž.

Pamatuj si tyto verše:

vol jeden z křížů, které na Golgotě zříš,

vol moudře - neboť musíš nést kříž:

buď jako světec, nebo jako kajícník,

nebo jak kletbou štvaný pekelník.

Netrpíš-li s radostí jako Ježíš Kristus, nebo s trpělivostí jako dobrý lotr, musíš trpět přece jako lotr zlý. Až na dno musíš pak vypít nejtrpčí kalich, nemaje ani nejmenší útěchy milosti. Celé břímě svého kříže musíš nést sám, nemůžeš počítat v takovém případě s vydatnou pomocí Ježíše Krista. A to i neblahé břímě musíš nést, které ti k tvému kříži přidá ďábel, břímě netrpělivosti, do níž tě zaplete tak, až nešťastný, jako zlý lotr ještě na věčnosti s ním budeš spojen v plamenech zla.

Sladkost kříže

Naopak, trpíš-li, poněvadž a jak to Bůh chce, bude ti kříž sladkým jhem, které ponese Kristus. Ten dá tvé duši křídla, na nichž se vzneseš k nebesům, stane se stožárem tvé lodičky, které tě lehce a šťastně dopraví do přístavu spásy. Nes kříž svůj trpělivě a najdeš světlo v hustém temnu ducha, neboť - co ví ten, kdo netrpěl pokušením?

Nes svůj kříž s radostí a budeš roznicen ohněm božské lásky, neboť nikdy nežije bez utrpení v čisté lásce Spasitelově. Růže lze trhat jen mezi trním, jenom kříž skýtá potravu Boží lásce jako dřevo ohni. Vzpomeň si na krásný výrok z "Následování Krista" Tomáše Kempenského: "Čím víc se přemůžeš, abys trpělivě snášel kříž, tím více budeš prospívat v lásce Ježíše Krista."

Neočekávej nic velkého od oněch zchoulostivělých a lenivých duší, které kříž odstrkují, když se k nim blíží, a nikdy nepomyslí na to, vzít jej dobrovolně. Taková duše se podobá neobdělanému poli, které plodí jenom býlí, protože není moudrou rukou zoráno a překopáno. Taková duše je jako stojatá, hnijící voda, která se nehodí ani k mytí, ani k pití.

Nes svůj kříž s radostí, nalezněš v něm vítěznou moc, které neodolá nikdo z tvých přátel, a budeš přitom pociťovat útěchu, jejíž sladkost nelze s ničím srovnat. Ano, bratři moji, pravý pozemský ráj spočívá v tom, že můžeme něco trpět pro Ježíše Krista.

Optej se všech svatých a odpovědí ti, že nic nemohli své duši poskytnout vzácnějšího požitku, než když mohli snášet největší muka. "Kéž všechna muka ďáblova se na mne sesypou." pravil sv. mučedník Ignác. "Trpět nebo umřít," říkala sv. Terezie. A "ne umřít, nýbrž trpět," volala sv. Marie Magdalena de Pazzi. "Trpět a pro Tebe, ó Ježíši, být v opovržení," toužil sv. Jan z Kříže. A kolik jiných se vyjádřilo podobně...!

Ano, Duch svatý sám dosvědčuje, že kříž, který je nesen s radostí, je pro mnohé příčinou slasti. Radost plynoucí z kříže je neporovnatelně větší než štěstí chudáka, který byl znenadání zahrnut bohatstvím všeho druhu, nebo podruha, který byl povýšen na trůn, nebo generála, který dobyl slavných vítězství, větší než radost zajatce zbaveného svých řetězů. Ano, představme si ještě další všechny možné radosti... radost ukřižované osoby, jež trpí s pravým smýšlením, zahrnuje v sobě všechny ostatní radosti, převyšuje je všechny.

Z Okružního listu přátelům Kříže

od sv. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu (z r. 1714)

Musíme vést rozhořčený boj proti vlastní přirozenosti, aby měl život ducha dost místa.

Smysl poselství kříže spočívá v tom, aby si člověk byl vědom, že život ducha musí v něm růst. To nejde bez boje: jde o život ducha, a proto kříž není samoučelný. Pro Edith Steinovou je to silná zbraň Kristova; pastýřská hůl, se kterou nebeský David vytáhl proti pekelnému Goliášovi; kterou účinně tluče na nebeskou bránu a otvírá ji. Pak tečou proudy nebeského světla na všechny ty, co jsou v družině Ukřižovaného.”

B.H.

Neúnavné milosrdenství

“Pojďte ke mně všichni!”

První, nejpodstatnější projev lásky Ježíšova Srdce k nám hříšníkům se nazývá milosrdenstvím.

Ježíšovo Srdce vidí naši bídu, je mu jí líto, pospíchá nám na pomoc a přeměňuje bídu na bohatství. Své milosrdenství vůči lidem projevil Ježíš, když nasýtil vyhladovělý zástup, když léčil nemocné, kteří ho o to prosili; projevil je vůči Jeruzalému, který ho nechtěl uznat; vůči katům, kteří ho ukřižovali., vůči zbojníkovi, který se na kříži k němu obrátil. Ježíš projevuje své milosrdenství i vůči nám pochybovačům, chudým rybářům měsíčního svitu a lovcům stínů, chudým, nemocným na duši i na těle, zvláště vůči chudým šaškům, obětem ďábelských klamů, svodů světa a naší raněné a nestálé přirozenosti. “Pojďte ke mně!” oslovuje nás tehdy tiché a ponížené Ježíšovo Srdce. “Pomohu vám. Dejte mi své břemeno, je příliš těžké pro vaše slabá ramena. Vezmu je na sebe já, který jsem už obtěžkán křížem. Na odplatu vy vezměte mé jařmo, sladké a tak lehké!”

“Nehněvám se věčně!”

Před Kristovým příchodem byl Izrael spojený s Bohem slavnostní smlouvou, přísahou lásky, podobnou manželské přísaze. Ale slyšíme výčitky, které Bůh adresuje tomuto nevěrnému národu, se kterým v jistém smyslu uzavřel manželskou smlouvu: “Vždyť od pradávna,” říká Jeremiáš v Pánově jménu, “jsi lámal své jařmo, roztrhal jsi pouta a řekl jsi: Otročit nebudu!” Věru na každém vyvýšeném kopci a pod každým zeleným stromem ses povaloval ve smilstvu. Já jsem tě však zasadil jako šlechtěnou révu, jako samotné pravé semeno. Jak ses mi změnil! Réva zpotvořená, cizí! I kdyby ses omyl sodou a louhem bys plýtvál, skvrnou bude tvůj zločin přede mnou... Jak jen můžeš říkat: Nepošpinil jsem se, za Bálem jsem se nevlácel. “...Poznej, co jsi učinil...” Bůh se zlobí i na hříšný Jeruzalém: Na mne jsi zapomněl, na klam jsi se spoléhal... “Na pahorcích v poli jsem viděl tvoje ohyzdné modly. Běda tobě, Jeruzaléme. Nejsi čistý! Jak dlouho ještě?” (Jer 13,25.27) “Ztrestám ji za dny baalů, že jim pálí kadidlo a zdobí se kroužkem a náhrdelníkem, že chodí za svými milenci a na mne zapomněla.” (Oz 2,15)

A přece se chce Pán slitovat. Zve zpátky zbloudilou, je ochoten jí odpustit a když mluví o trestech, činí to proto, že odmítla jeho milosrdenství.

“Navrať se, izraelská odpadlice, já se na vás neosopím, neboť jsem milosrdný, nechovám hněv navěky. Poznej však svou nepravost, dopustila ses nevěry vůči Hospodinovi, svému Bohu” (Jer 3,12-13).

“Mé vlastní srdce se proti mně vzepřelo, jsem pohnut hlubokou lítostí. Nedám průchod svému planoucímu hněvu... protože jsem Bůh a ne člověk... nepřijdu s hněvivostí” (Oz 11,8-0).

“Proto zahradím tvou cestu hložím. Postavím před ni zeď, aby nenašla své stezky. Bude se honit za svými milenci, ale nedostihne je, bude je hledat, ale nenajde je. Pak si řekne: Půjdu a vrátím se ke svému prvnímu muži, tehdy mi bývalo lépe než teď... Proto ji přemluvím, uvedu ji na poušť, budu jí promlouvat k srdci... V onen den budeš ke mně volat: ‘Můj muži’ a nenazveš mě už: ‘Můj Baale’. (Oz 2,8-9, 16-17, 18)

“Láskou odvěkou jsem tě miloval, proto jsem ti tak trpělivě prokazoval milosrdenství” (Jer 31,3).

“V oněch dnech a v onen čas budou hledat Izraelovu nepravost, ale žádná nebude, a Judův

hřích, ale nebude nalezen, protože odpustím těm, které zanechám.” (Jer 50,20)

“Zasnoubím si tě na věky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním, zasnoubím si tě věrností a poznáš Hospodina” (Oz 2,21-22).

“Avšak se rozpomenu na svou smlouvu s tebou za dnů tvého mládí a ustavím s tebou smlouvu věčnou” (Ez 16,60).

Takto ve Starém zákoně Boží Srdce bylo plné milosrdenství vůči svému lidu. Ale tento lid ho stejně zrazoval, opouštěl a přecházel k idolům; tím páchal duchovní cizoložství a pohrdal smlouvou, která ho vázala s Pánem. Bůh se však v každém případě drží svého zákona a hřích zasluhuje potrestání. Ale Boží pomsty nejsou pomstami hněvu, jen proti zlu a zatvrzelému hříšníkovi, který odmítá milosrdenství. Pro slabocha, který uznává svůj hřích, jsou to vždycky uzdy lásky.

Celý Starý zákon v žalmech a v prorockých spisech vytrvale opěvoval Boží milosrdenství, trpělivost Boha, který se nezlobí pořád, který bez přestání pobízí k pokání a který má pro hříšníka naději proti naději.

“Pojďme, suďme se! - říká Pán. Když budou vaše hříchy jako šarlat, jako sníh budou obílené, jestli se budou červenat jako purpur, budou jako vlna bílé.” (Iz 1,18)

“A řekneš v ten den: Chválíme tě, Pane, že jsi se hněval na mne, odvrátil se hněv tvůj a potěšil jsi mě... I budete čerpat v radosti vodu z pramenů spásy.” (Iz 12,13)

“A proto čeká Pán, aby se slitoval nad vámi, a proto se zvedá, aby vás omilostnil... Protože lide na Siónu, co v Jeruzalémě bydlíš, ne, nebudeš plakat... Ováže Pán zlomeninu svého lidu a vyléčí potlučené rány.” (Iz 30,18-19,26)

Zvlášť musíme zdůraznit prorocká slova v knize proroka Ozeáše: “Jak tě vydám, Efraime, odevzdám tě, Izraeli?... Srdce se ve mně obrací a budí se moje slitování. Nevyleji svůj rozpálený hněv, nezničím zase Efraima, vždyť jsem Bůh a ne člověk. Svatý uprostřed tebe a nevejdu do města... Vyhojím jejich poranění, milovat je budu vděčně, protože můj hněv se od nich odvrátí.” (11,8-9,14,5)

“Ještě dokud jsme byli hříšní, Kristus zemřel za nás”

Nový zákon je nejkrásnějším popisem spasitelské práce Božího milosrdenství.

Bůh tak miluje svět, že dává svého jednorozeného Syna, aby spasil svět. Už při Zvěstování upozorňuje archanděl Gabriel Pannu Marii, aby dala vtělenému Slovu jméno Ježíš, to jest Spasitel. V průběhu návštěvy u Alžběty Panna Marie velebí Pána, protože “jeho milosrdenství je z pokolení na pokolení s těmi, co se ho bojí”, protože “se ujal Izraele, svého služebníka, pamětliv svého milosrdenství.”

Zachariáš při narození svého syna Jana, Spasitelova předchůdce, pozdravuje maličkého, protože jeho úkolem je “připravovat cesty Pánovi a poučovat jeho lid o spáse, že se jim odpustí hříchy pro srdečné milosrdenství našeho Boha.”

Svůj veřejný život začíná Ježíš v nazaretské synagóze a vztahuje na sebe slova proroka: “Poslal mně... hlásat zajatým vysvobození, utlačované propouštět na svobodu, vyhlásit milostivý rok Pánův.”

V kázání na hoře žádá Ježíš: “Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš nebeský Otec.” V domě Léviho-Matouše vyhlašuje: “Nepřišel jsem volat spravedlivé, ale hříšníky.” Když mluví o hříšníci, učí: “Odpouštějí se jí mnohé hříchy, protože mnoho milovala.” V Otčenáši žádá, abychom prosili nebeského Otce: “Odpusť nám naše hříchy!” U konce svých podobností o milosrdenství se nebojí říci: “Větší radost bude v nebi nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesátidevíti spravedlivými, kteří nepotřebují pokání.” “Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co bylo ztraceno,” říká ještě v Zacheově domě.

A co dělají apoštolové po Ježíšově nanebevstoupení, když kážou o jeho smrti a vzkříšení? Hlásají pokání k odpuštění hříchů: “Kajte se,” volá sv. Petr, “zachraňte se z tohoto zvrhlého pokolení.”

Naše hříchy neodpují Boha

Mohli bychom nahromadit množství textů o milosrdenství Ježíšova Srdce. Jednoho dne Ježíš v Paray-le-Monial promluví slova, která jsou ozvěnou evangelia: jestli zjevuje své Srdce, zjevuje je skutečně proto, aby vytrhl duše z hlubin propasti. To je jeho krajní úsilí, aby zachránil hříšníky. Jak by to jinak mohlo být? Každá duše, dokonce i ta nejméně pošpiněná, je drahocenná pro Syna, protože je Božím obrazem, Otcovým obrazem, pravým otiskem jeho vlastní tváře, třeba by byla i pošpiněná a znetvořená. Proto ani jeden hřích nezastaví nesmírné milosrdenství, které nemá odpor proti člověku, ale probouzí v něm poslední špetku cti a dobrých citů, které viník chtěl pohřbít, když umlčoval svědomí mnohými opakovanými hříchy. Milost přitahuje, vrhá jasné světlo na poblouzení a hřích. Boží láska namáhavě pracuje uprostřed výčitek svědomí; připomíná hříšníkovi bývalé šťastné dny, dny ztracené nevinnosti: “Miloval jsem Izraele, dokud jsem byl dítětem.” Bůh probouzí touhu po čistotě duše, po velkodušnosti

srdce. Bůh se snaží, aby hříšník pocítil ohavnost sebelásky, neuspokojení v rozkoších. Bůh podněcuje k rozhodnému činu: “Ano, vstanu a půjdu k Otci.” Boží láska neustále znepokojuje hříšníka jednou výčitkami, jindy povzbuzováním. Aby se duše rozhodla vrátit se k Bohu, je tu zvlášť obraz probodnutého Srdce, tento ořesný symbol nejmilosrdnější a nejhrdinšější lásky: “Miloval mě a vydal sám sebe za mne.”

Člověk urazil Boha, když nechtěl milovat Boha, a hlavně, když odmítal, aby jeho odmítal Bůh... Bůh se pomstí za tuto urážku ještě větší láskou. Chtěl ranit, a hle, odpouští, a to je dokonalost daru. Kristus chce vládnout nad lidmi jen silou lásky, jen silou stále ochotného a laskavého milosrdenství. On ví, jaká jsme my bída a slabost. Ale ani náš hřích ho neodpuje od nás. Jen čeká, kdy mu ho dáme, aby nás mohl od něj očistit. Odpouštění je radostí pro Ježíšovo Srdce, plné pozornosti vůči naší bídě, plné ochoty přispět nám na pomoc.

Ježíšovo Srdce - naděje hříšníků

Kolikrát jsme nejen podcenili a odmítli Ježíšovu lásku, ale též jsme si zahrávali se všemi možnými způsoby modloslužebnictví, když jsme páchali tolik duchovních cizoložství. A skutečně, místo toho, abychom šli k Ježíšovi, mystickému snoubenci našich duší, šli jsme k Baalům své sebelásky a svých náruživostí a nebáli jsme se jim obětovat i samu něžnou lásku, kterou nám projevuje Bůh. I nyní nás vášně a věrolomnosti obžalovávají před jeho tváří, stejně jako farizeové a zákoníci obžalovávali cizoložnou ženu. Vždyť naše hříchy si zasluhují potrestání a nic jiného. I kvůli nám se “vzruší celé nitro” milosrdného Boha, který se stal člověkem? Budou se mu na rty tisknout tatáž slova? Použije na nás trest, který jeho zákon určil pro hříšníky?

“Pokud není nic spravedlivějšího než spravedlnost,” píše kníže Ghika, “existuje ještě někdo, kdo je spravedlivější než on. To je ten, co spravedlnost učinil spravedlivou, ten, ve kterém se milosrdenství a spravedlnost objaly tak mocně, že se nedají vzájemně poznat anebo rozloučit.”

Naše hříšné duše se obracejí na toto spravedlivé milosrdenství a na tuto milosrdnou spravedlnost: trýzní je výčitky svědomí, že zradily nesmírnou lásku; žízň po úplné náhradě a božském očištění. Vzhlížíme tedy k Ježíšovi s nadějí a jistotou, k Ježíšovi, který nemá kamenné srdce, ale “živé srdce”, ve kterém žije Bůh a ve kterém žijeme i my. Naše bídná srdce vyzývají toto Srdce celou svou bídou. I ve svém zahanbení vědí, že našla milost. Zbloudilá ovce už spočívá na ramenou Dobrého pastýře. Ježíšovo Srdce přebírá nejen obranu duše cizoložnice před Bohem, ale zaujímá dokonce její místo. Místo nás se Ježíš stává “viníkem”, Ježíš, “Svatý nad svatými”, přijímá na sebe naše hříchy spolu s trestem, které zasluhují. Takto bude úplně zadostučiněno spravedlnosti, každý hřích bude odpykán a plně zaslouženo milosrdenství. I nám může Ježíš říci: “Jdi v pokoji!” Může nám udělit odpuštění. Odpuštění neznamená lhostejnost vůči hříchu, ani milostivé pohrdání, ani skleslost ctnosti, ani výlučnou slabost, ale současně značí milosrdenství, pozvání, vyzdvižení, vykoupení a příslibení tajemných žní.” (Ghika) “Jeho laskavostí se nezmenší zákon, ani se nepovzbudí hřích.” Kristus přebírá naše hříchy a v jeho ranách nacházíme uzdravení. V Kristově krvi se koná smíření mezi nebem a zemí. Marnotratný

syn může vejít do otcovského domu, cizoložná žena se smí vrátit ke krbu, který zanechala. Ta, které byly odpuštěny mnohé hříchy, bude od nynějška milovat ještě vroucněji.

“De profundis...”

“Z největší hloubky volám k tobě, Bože můj! Pane, toto je můj hlas, vyslyš ho!

Dej, aby tvé uši slyšely hlas mé modlitby! Když se budeš dívat na naše zloby, kdo se odváží objevit se před tebou?

Zatím však v tobě samém nacházím pomoc proti tobě, a protože tvůj zákon je zákon lásky, odvažují se odvážně stát před tebou.

Má duše se opírá o tvé slovo. Moje duše důvěřuje jen v tebe, Pane.

Od časného rána do noci Boží lid, který dokáže zvítězit nad Božím srdcem, doufá v Boha.

Protože v Srdci našeho Učitele spočívá milosrdenství a to, co může vykoupit, přichází přebohatě od něho.

A to je On, jen On vykupuje svůj lid od všech jeho neřestí.”

(Kníže Ghika)

J. Ladame SJ

Modlíme se se Sv. otcem

Úmysly apoštolátu modlitby na prosinec 1995

Úmysl všeobecný:

Aby všichni lidé dobré vůle odmítali politiku nenávisti, diskriminace a intolerance

Papež Jan Pavel II. vyzval r. 1993 křesťany rozličných denominací a také mohamedány a židy, aby se sešli v Assisi ke společné modlitbě za mír na Balkáně. Tam pronesl slova: “Nebude opravdového pokoje, dokud nebudou všichni věřící sjednoceni v odmítání politiky nenávisti, diskriminace a intolerance.” Cítíme sami, jak pravdivá jsou to slova. Naproti tomu se zamysleme, jaké myšlenky a pocity nás napadnou, když uvidíme ve městě nebo na velkých nádražích “cizince”, tj. jiné lidi, než ty, které potkáváme za své? A jdeme dále. Kterou skupinu lidí ze své blízkosti nemám rád a které se raději vyhnu? Je naše společnost a národ otevřený pro všechny, anebo jen pro ty, kteří vyhovují našemu kritériu a naší chuti? Zamyslili jsme se někdy nad tím, jaké jsou u nás menšiny náboženské, sociální, rasové a politické? A víme, že druhé největší přikázání Kristovo je stejně závažné jako první a zní: “Miluj svého bližního jako sám sebe” (Mt 22,40). Již Mojžíš uložil svému lidu: “Neutiskuj přistěhovalce, vždyť znáte, jak je jim v duši, neboť jste sami byli přistěhovalci v egyptské zemi.” (Ex 23,9)

Cizinec liší se svou kulturou, mentalitou a náboženstvím, je pokládán za nepřítele a konkurenta v zápase o pracovní příležitosti, o chléb, o peníze z naší práce.

Naši biskupové poslali věřícím slovo k neděli uprchlíků (19.3.95). Píší tam: “... potkáváme dnešní bezdomovce na našich ulicích a často se od nich odtahujeme. Nejraději bychom je ani neviděli, zdají se nám někdy podezřelí. A přitom si neuvědomujeme, že i oni by byli tisíckrát raději ve své vlasti, kdyby tam ovšem byla svoboda, kdyby se tam nestřílelo a nebombardovalo, kdyby tam bylo co jíst.” Věřící člověk se těžko může ubránit tomu, aby si při takovém setkání nepřipomněl slova Páně: “Měl jsem hlad a dali jste mi najíst, byl jsem bez domova a poskytli jste mi střechu nad hlavou...” Co však máme, co můžeme pro ně, pro Krista udělat? Především v nich musíme vidět lidi, naše bratry. Mluví sice jinou řečí, mají jiné počínání, vyznávají snad i jiné náboženství. Ale jsou to lidé jako my, mají někde svou rodinu, své rodiče, své děti a často je trápí starost právě o tyto drahé. Snad z nich máme někdy i strach. Ale uvědomujeme si, že oni mají pravděpodobně ještě větší strach z nás? Na problém migrace se nesmíme dívat jen ze strany negativních aspektů, ale musíme ji chápat jako příležitost ke kulturnímu rozvoji a obohacení.

Naši biskupové uzavírají výzvu: “Když se tedy večer ubíráme do svých domovů, vzpomeňme si aspoň někdy na ty, kterým byl jejich domov zničen, kteří tráví své večery daleko od vlastní rodiny, v uprchlickém táboře anebo, protože nemají - často bez své viny - v pořádku své dokumenty, jsou jako psanci vyloučeni i z takového útulku. Z těchto 25 milionů lidí, kteří dnes ve světě strádají jako utečenci, je jich u nás jen mizivé procento, snad něco ke 200.000, ale

jsou-li v naší vlasti, jsme za ně před Bohem odpovědni. Stali se, biblicky řečeno, našimi bližními. Vzpomínejme proto na ně v našich modlitbách. Ukazujme jim svým počínáním, že jsou v zemi pohostinně. Dokažme jim, že i dnes jsou ještě v naší vlasti křesťané. “Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci,” řekl Kristus Pán, “budete-li mít lásku jedni k druhým.” (Jn 13,35) Kéž tato živá hřejivá láska je v našich srdcích stále přítomná. Kéž se projeví i vůči těmto poutníkům bez domova, aby i nás po naší životní pouti přijal do věčného domova ten, který řekl, že cokoliv jsme učinili těm nejubožejším, to jsme učinili jemu.”

Úmysl misijní:

Aby narození Páně přineslo porozumění a ochranu dětem, které jsou obětí násilí

V prosinci všude tam, kde není válka, vládne vánoční nálada, pokoj, shánění dáreků pro nejbližší. Na druhé straně nemůžeme utéci před skutečností, že mnoho dětí - i o těchto svátcích - bude bez rodičů a bez rodiny, budou mít hlad, budou trpět, ba budou i takové, které budou hladem umírat. Takový je náš dnešní svět. Misijní úmysl k tomu obrací naši pozornost. I Kristus měl podíl na vyvrženosti ze společnosti a na vyhnanství. I on znal v dětství život v emigraci, kde se domorodci v Egyptě na jeho rodinu dívali přes prsty.

V říjnu přinesl vatikánský rozhlas ve slovenském vysílání příspěvek P. Sočůvky: Řeholní sestra Tereza Bellová nechtěla věřit vlastním očím. Děti házely kameny po věznicích se spoutanýma rukama. Svou brutalitou se vyrovnaly dospělým vojákům. Tereza se svými řeholními spolusestrami - xaveriánkami - se dostala do vězení v sídle vzbouřenců v Sierra Leone začátkem ledna 1995. Po dobu 65 dnů poznala kromě bídy a nedostatku i novou realitu vojáků-děti, která je typickým africkým bičem. Téměř polovinu vojenské jednotky, která obsadila město, kde řeholnice pracovaly, tvořily děti. V bojových situacích ukazovaly disciplínu, obětavost a spolehlivost. Neměly žádné skrupule, pokud jde o rozkazy, které dospělí odmítali vyplnit. “Kladla jsem si otázku, odkud pocházejí tyto děti a postupně jsem poznala, že většina z nich byli sirotci, kteří zůstali po zavražděných rodičích anebo jednoduše násilím odvláčené či přímo ukradené děti,” uvedla řeholnice. Sestra potom popsala případ jistého sedmiletého chlapce jménem Abas. Na začátku vězení byl smutný, pravděpodobně kvůli násilnému odloučení od rodičů a ztrátě světa, ve kterém žil. Dospělí vojáci se však postupně stávají pro tyto děti vzory, hrdiny. Začínají je napodobovat a cítit se tak dospělými. I prázdnotu po rodičích a jejich lásce v Abasově srdci začala naplňovat přítomnost dospělých příkladů, které měl na dosah ruky. A vojáci chlapce neustále povzbuzovali, aby neplakal a byl odvážný. Abas se pomalu formoval podle toho, jak to chtěli noví vychovatelé. Jednoho dne se sestra ptala velitele tábora, proč kradou děti. Odpověděl jí, že se nejlépe dokáží přizpůsobit dospělým a stávají se z nich nejlepší vojáci. Jejich svědomí se snadno přizpůsobí zlu, a proto jsou používány k válce.

Modleme se v prosinci, aby pro narození Páně dostaly děti, co jim patří a byly uchráněny od toho, co jim nepatří.

Úmysl národní:

Aby tajemství vtělení upevňovalo úctu k tělesné, duševní i duchovní stránce lidské osobnosti a ke všem lidským právům.

K tomu, aby člověk měl úctu k tělesné, duševní i duchovní stránce lidské osobnosti a ke všem lidským právům, musí být vychován. Proč? Proto, že je člověkem. Zvířecí mláďata výchovu nepotřebují. Potřebují jen prostor k tomu, aby mohla rozvinout a uplatnit vrozené instinkty. Ale u člověka je tomu jinak, protože jeho jednání nevyplývá z nutnosti. Člověk si může poručit, není determinován v rozhodování, ale je svobodný. Výchova je nutná. Snad právě proto je dětství a mládí člověka o tolik delší než u jiných živočichů.

Ilona Borská píše: “Učíme se šít šaty, prodávat, soustružit, učíme se léčit, řídit auto, ale děti vychováváme jako samouci, metodou pokusů a omylů.” Kdyby tomu bylo opravdu tak, mohli bychom být velmi rádi a naše společnost by na tom nebyla nejhůř.

My však přenecháváme výchovu dětí televizi, videu, nejhorším šarlatánům, kšeftařům a ďáblům. Až když uslyšíme o hrozných případech, zamyslíme se na chvíli, vzdychneme si nad

tím, jak jsou už děti zkažené, a to je vše. - To je vše. - Bohužel.

Bohužel? Zde je důkaz: "Pětiletou Silje Marii Redegaardovou z norského Trondheimu nedávno ušlapali tři o rok starší kamarádi. "Chtěli jsme vyzkoušet, zda usmrtit někoho je opravdu tak snadné," přiznal jeden z pachatelů, když vyprávěl kriminalistům scény ze seriálu Želví Ninjové. Předsedkyně norské vlády Gro Harlem Brundtlandová, původním povoláním dětská lékařka, naznačila, že případ může být důsledkem přílišného předvádění násilí v televizi.

Podobný případ, kdy dva mladiství utýrali malé dítě, se před nedávnem stal ve Velké Británii. Vyšetřovatelé zjistili, že otec jednoho z vrahů, častý návštěvník viedopůjčovny, sledoval filmy s násilnými scénami.

Na nebezpečí valící se z médií upozornili nedávno také čeští spisovatelé v čele s Ludvíkem Vaculíkem. Pod petici žádající parlament, aby "zakázal prodávat a půjčovat dětem jakékoli nosiče informací, které ohrožují jejich zdravý vývoj," a požadující "regulovat veřejné předvádění brutality, zejména v televizi a v kinech..." Petice vyvolala diskusi v tisku i v televizi - někteří liberální filozofové se obávají znovunastolení cenzury umění. Přitom např. v Německu posuzuje vhodnost děl pro děti rada zvolená parlamentem!

S úmyslem petice spisovatelů se ztotožnil i prezident Václav Havel, který v rozhovoru pro Lidové noviny mj. uvedl: "Jsem hluboce přesvědčen, že stát je povinen chránit občany před vrahy, násilníky, zloději, rasisty, antisemity, fašisty, podvodníky, znečišťovači životního prostředí stejně, jako je povinen organizovat obranu proti ohrožení zvenčí. K této obraně lidské bytosti neodmyslitelně patří i obrana dětí před vším, co prokazatelně ohrožuje jejich duševní i tělesné zdraví a před čím nejsou schopny bránit se samy. Zpochybňovat právo společnosti na sebeobranu proti zlu znamená zpochybňovat samé základy lidské existence."

Toto napsal KT 20. listopadu 1994. Co se od té doby v této záležitosti stalo?

I v případě, že se podaří regulaci násilí v médiích prosadit, cesta, jak děti před zhoubným vlivem televize uchránit, je jediná - věnovat jim svůj čas.

Ant. Holas SJ

Iniciativa "pro církev"

Jak jsme psali ve Světle čís. 45, protipólem k německému provokačnímu plebiscitu "Církev, to jsme my!" zahájila 26letá studentka teologie Petra Hennová z Augsburgu celoroční podpisovou akci "Pro církev", která má podávat svědectví víry německých katolíků.

Proti pěti bodům "Krichen-Volksbegehren" staví tato nová iniciativa tato prohlášení:

1. Výstavba "bratrštější" církve nemůže znamenat popření rozdílů mezi duchovními a laiky.
2. "Plné zrovnoprávnění žen" není možno chápat jako "úplné ztotožnění".
3. "Dobrovolná volba mezi celibátní a necelibátní formou života" vůbec neznamená, že bude více kněží nebo dokonce lepších kněží.
4. "Pozitivní hodnocení sexuality" není možno nazvat: souhlas s jejím zneužíváním.
5. "Radostná zvěst místo hrozeb" nemůže znamenat, že budeme zkracovat poselství Ježíše Krista.

Kdo podepisuje toto prohlášení, hlásí se k těmto obsahům:

* Odpověď na lidské problémy musí věřící hledat ve společenství s papežem a biskupy ve světle evangelia.

* Učitelství církve je oprávněn a povinen ve věcech víry a mravů zvěstovat Ježíšovo poselství a vykládat je ve světle Ducha svatého.

* I když je žádoucí, aby se věřící spolupodíleli, zůstává "výlučným právem církevní vrchnosti jmenovat a dosazovat biskupy".

* Proti kněžství žen hovoří kromě Písma sv. i předobraz Ježíše Krista, trvalá praxe církve a její živý učitelství úřad.

* Bohem darovaný a každým knězem svobodně přijatý celibát "pro nebeské království" (viz Mat 19,12) představuje životní způsob, který je bezvýhradnou službou Bohu a lidem.

* Církev se zasazuje o důstojně lidsky prožívanou sexualitu a musí s odvoláním na

evangelium odmítnout všechny její falešné formy.

* Každý člověk se musí řídit svým svědomím, ale je současně zavázán vzdělávat toto svědomí ve smyslu řádu stvoření a norem obsažených v evangeliu.

* Církev musí dále předávat poselství evangelia v nezkrácené podobě, neboť člověk je musí znát jako celek, aby se mohl odpovědně rozhodovat.

Podle Der Sonntag

-lš-

Nejvíc hrozí vymizení víry

Biskup Wolfgang Haas z Churu se vyjádřil v interview časopisu "Umkehr" k církevní krizi a jejím příčinám.

U koncilu byli v pozadí také teologové, kteří razili cestu "nebezpečným proudům". Biskup se dále vyslovil pro přijímání do úst a řekl, že ve své vlastní kapli celebruje vždycky obrácen ke kříži.

V souvislosti s krizí víry byl biskup Haas otázan na teology, kteří víru podávají zkráceně. Podobně jako fuldský arcibiskup Jan Dyba vidí Haas nutnost hledat nové profesory, kteří budou hlásat pravou víru.

V této souvislosti se musí prostě počítat, že (jak řekl papež Pavel VI.) "satanův dým pronikl nějakou štěrbinou do církevního života, že se tedy působení zlého nepřítele, kterým je ďábel, tvůrce zmatků a chaosu, silně zapojilo do duševního matení, které pak vede také k duchovnímu zmatení..."

Kardinál Ratzinger má pravdu, když píše: "Ti opravdu věřící nepřikládají boji o reorganizaci církevních forem žádnou větší váhu. Žijí z toho, čím církev stále je. A chce-li někdo vědět, co Církev vlastně je, musí jít za nimi. Neboť Církev není ponejvíce tam, kde se organizuje, reformuje, vládne, nýbrž v těch, kteří prostě věří a v ní (Církvi) přijímají dar víry, ze kterého žijí..."

gf

Panna Maria a čtvrté zvíře

Když zánikem Hitlera a třetí říše skončila druhá světová válka, stal se Sovětský svaz velmocí. Dlouho předtím prorokoval Daniel babylónskému králi, že po něm povstane druhá, třetí a naposledy čtvrtá říše, která zničí všechny ostatní, ale bude zničena bez lidského přispění Bohem (srv. Dan 2,37-45). Když Daniel viděl ve snu vstupovat z moře čtvrté zvíře, viděl v něm diktátora Antiocha Epifana, který ve druhém století před Kristem utlačoval tak strašně židovský národ? Nebo měl také před očima Stalina a jeho kliku, která o více než dva tisíce let později uvrhla stamilióny lidí do neštěstí a do smrti? Posuďte sami příběh Danielova snu:

"Naposledy se mi zjevilo čtvrté zvíře, strašlivé, příšerné a mimořádně mocné. Mělo veliké železné zuby, žralo a drtilo a zbytek rozšlapávalo svýma nohama" (Dan 7,7). Později popisuje Daniel toto zvíře jako: "nestoudného krále, který bude rozumět hádankám... Bude zdatný svou silou... Uvrhne do zkázy zdatné a lid svatých. Obezřetně a se zdarem bude zlomen bez zásahu ruky" (Dan 8,23-25). A nakonec uvádí ještě zřetelný výklad: "Čtvrté zvíře na zemi bude čtvrté království. Pozře celou zemi, podupe ji a rozdrtí. Jeho král bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího... Avšak zasedne soud a vladařskou moc mu odejmou, a bude úplně vyhlazen a zahuben" (Dan 7,23-26).

Od roku 1989 vidíme, jak se toto proroctví naplňuje na bezbožné říši Sovětů, která uvrhla v roce 1917 do utrpení nejprve svaté Rusko, a potom následovně jeden národ za druhým.

Jako odpověď na tyto zločiny započalo v roce 1947 svou činnost naše hnutí Pomoc církvi. A po pětadvaceti letech, ve kterých jsem v jeho čele pomáhal obětem komunismu, vám říkám: V promluvách diplomatů na mezinárodních konferencích zuří již více než sedmdesát let prastarý boj, který popsal apoštol Jan ve svém vidění o ženě a draku (srv. Zj 12,1-10). Vůdcem padlých duchů je satan. V čele nebeských pluků stojí Královna andělů. Ten, který řekl Bohu ne, se

postavil do boje proti té, která Mu řekla ano. To je pravý smysl říjnové revoluce a jediná filozofie dějin, která objasňuje tyto příčiny.

Ve Fatimě nám Panna Maria zjevila cestu záchrany. Dříve než kdokoli tušil, že je Lenin v Rusku, aby tam rozpoutal komunistickou revoluci, vyzvala od 13. května do 13. října 1917 šestkrát západní křesťanstvo k modlitbě, k obrácení, k postu a k zasvěcení se jejímu Neposkvrněnému srdci, aby se obrátilo také Rusko a bylo zachráněno před tím, aby jako výkonný orgán satana zničilo v nesčíslných duších Boží království. Panna Maria totiž ke své výzvě připojila: "Pokud budete dbát mé výzvy, Rusko se obrátí, a pokud ne, rozšíří své bludy do celého světa a vyvolá války a pronásledování věřících. Mnozí spravedliví se stanou mučedníky a Svätý otec bude mnoho trpět. Celé národy budou zničeny." Bůh potvrdil tato slova 13. října 1917 zázrakem rotujícího slunce, které rychle padalo a trhavými pohyby znovu stoupalo před zraky 50.000 poutníků ve Fatimě.

Fatimský zázrak svět nepřesvědčil. Přesvědčí nevěrný Západ zázraky Boží milosti, které se od roku 1989 odehrávají v Rusku a východní Evropě? Kdy skončí krize víry v křesťanských zemích? Kdy nastane konec konzumního materialismu a egoismu, který má raději kočky než děti a který nechává vyschnout zřídla kněžských a řeholních povolání? Kdy nastane konec vraždění miliónů nenarozených dětí?

Ne, Západ se neobrátí. Proto čtvrté zvíře ještě žije. V Číně, v Rumunsku, v Srbsku a v chaosu, ve kterém se rozpadá Stalinova říše. Čtvrté zvíře není mrtvé. Schovává se. Vykonává sabotáž a čeká na svoji hodinu. Hodinu puče v Moskvě. Nebo na hodinu nelítostného zásahu v Chorvatsku a v Bosně. Kde udeří zítra?

Nevím to. Ale vím, že nemůžeme žít už dále tak, jak by se nic nepřihodilo. Víím, že se musíme modlit více než kdy jindy, že se musíme obrátit a svěřit se do ochrany Panny Marie.

Máme starou údernou modlitbu církve, růženec, jenž dokázal svou sílu po staletí. A Matka Boží nás zapřísahá. Vždy znovu nás vyzývala, abychom se modlili růženec, činili pokání a obrátili se. A - to zvláště zdůrazňuji - upozorňovala, že budou zničeny celé národy, když se neobrátíme!

Vezměte si tato alarmující slova k srdci. Žijeme v neklidném světě. Každý se bojí. V postkomunistickém chaosu končí mnozí lidé, kteří byli osvobozeni z rudého otroctví. Násilná vláda rudých diktátorů nebyla totiž nahrazena Božím zákonem, ale zákonem džungle. Ano, nenásilně osvobozená sovětská říše se stala džunglí, ve které se v bezmezném sobectví nenávidí lidé i národy. Olupují se navzájem, připravují se o životy a chovají se jako divá zvířata.

Všude vypukají války. Nikdy nebylo nebezpečí atomové války tak velké jako dnes. Lidé nás už nemohou zachránit. Ani OSN, ani supervelmoc USA. Nezachrání nás generálové, a už vůbec ne diplomati. Lidé nás nezachrání. Jen Bůh nás může zachránit. Jedině Bůh. Ale Bůh nás zachrání jedině tehdy, když toho budeme hodni. Když budeme jeho lidem, jeho dětmi. Ano, pro své děti půjde i ohněm. Pro svůj lid bude bojovat. Ale abychom byli jeho dětmi, musíme se obrátit. Stát se lepšími. Jsme přece všichni hříšníci. Každý z nás. Všichni přece víme, co ve svém životě musíme změnit, s čím není Bůh spokojen. Z čeho se musíme vyzpovídat a s čím musíme přestat. To přece víme! Nečekejme již déle, je nejvyšší čas. Staňme se konečně lepšími lidmi a přesvědčme Boha, že jsme ještě hodni té námahy, kterou by vynaložil na naši záchranu.

Panna Maria ve Fatimě řekla: "Pokud se obrátíte a budete se každý den modlit růženec, potom se obrátí i Rusko." Jediná záchrana, která nám zbývá, je, že se Rusko společně s námi obrátí. Že církve v Rusku i na Západě přijde k sobě a společně vykoná poslední krok k usmíření. Že povstaneme společně na duchovních troskách dvacátého století, abychom zvěstovali věrohodně evangelium generaci, která ztratila víru v Marxe a je povolána ke zvěstování Božího království v třetím křesťanském tisíciletí.

Pokud se ale chceme společně obrátit, pak platí pro Rusko právě tak jako pro nás, že si musíme tuto milost vykoupit modlitbou svatého růžence. K tomu nevyzvala Panna Maria jenom nás, ale i Rusko. Více než sedmdesát let bránil satan Rusku, aby se s námi růženec modlilo. 13.

říjnem 1991 se to změnilo. Prostřednictvím našeho televizního mostu Fatima - Moskva se naráz více než 40 miliónů lidí bývalého Sovětského svazu dozvědělo o fatimském poselství. Milióny se jich o tom chtějí dozvědět více. A milióny lidí budou připraveny zachytit se záchraného lana, které jim Panna Maria podává. Cítíme proto závazek vyzvat pravoslavné i katolické věřící, aby se společně modlili růžencem: 1. za obrácení materialistického Západu; 2. za Kristovo vítězství v Rusku a v celém bývalém Sovětském svazu; 3. za usmíření mezi pravoslavnou a katolickou církví.

Abychom zamezili nedorozuměním, podotýkáme, že naší společnou modlitbou nechceme polatinštit východní křesťanství ani šířit proselytství. Naopak, jsme pevně přesvědčeni, že svatá pravoslavná církev má v mystickém těle Kristově své důležité místo. Již řadu let jí pomáháme v liturgické a pastorální oblasti a tuto pomoc chceme podstatně rozšířit. Za tímto účelem jsme v našem hnutí založili nové oddělení. A v tomto duchu přátelské spolupráce se chceme ve spojení s východními dětmi Panny Marie chopit její pomocné ruky a činit společně to, co požadovala po křesťanech jak západních, tak východních. A ona bude bdít nad tím, aby katolíci ani pravoslavní neztratili při modlitbě růžence svoji identitu.

Předkládáme vám náš pětibodový plán, podle kterého bychom chtěli tuto ekumenickou modlitební akci provést:

1. všem věřícím na Západě, kteří by se chtěli této úderné modlitby zúčastnit, zašleme knížečku "Pod ochranu Tvou - Návod k ekumenické modlitbě růžence pro katolické a pravoslavné věřící v duchu poselství z Fatimy".

2. Mezitím oznámíme v Rusku v tisku, rozhlasu a v televizi, že se všichni mohou na této ekumenické modlitební akci podílet.

3. Kdo (v Rusku) se písemně přihlásí, obdrží spolu s ruským vydáním knížečky jeden z růženců, který věnovali modlící se věřící na Západě, aby se s nimi mohli modlit věřící v Rusku.

4. O vše ostatní, i o financování této akce, se postará Panna Maria. Ona již ví, co její děti povzbudí k nutné velkorysosti.

Stále ještě zuří ve světě apokalyptický boj mezi ženou a drakem. Smrtelně ohrožená církev naší doby bude schopna splnit svůj historický úkol v příštím tisíciletí jen tehdy, pokud jí přijde i nyní na pomoc vítězka ve všech Božích bitvách. Staňte se proto opět dětmi, které volají ve smrtelném strachu ke své matce. Modlete se růžencem s vírou dětí i starých babiček. Modlete se tak, jak se modlili naši předci. Jako Mojžíš na hoře a Jonáš v břiše velryby. Jako mládenci v rozpálené peci a jako Job, když jej pokoušel satan. Všechny jejich modlitby byly vyslyšeny! Modlete se s neotřesitelnou důvěrou a se srdcem, které v lásce obepíná svět. A Pán se k nám skloní a Jeho milosrdenství bude bez hranic.

Werenfried van Straaten

OPraem

České vydání knížečky "Pod ochranu tvou - Návod k ekumenické modlitbě růžence pro katolické a pravoslavné věřící v duchu poselství z Fatimy" si můžete objednat v České republice na adrese:

POMOC CÍRKVI, Dominikánský konvent, Husova 8, 110 00 Praha 1 - Staré Město

Umění přirozeného plánování rodičovství

Umění přirozeného plánování rodičovství amerických autorů Johna a Sheily Kippleyových je unikátní příručka, kterou nedávno vydala Matice cyrilometodějská. Jde o oficiální učebnici Ligy pár páru, mezinárodní organizace pro podporu a šíření přirozeného plánování rodičovství (PPR), jejíž českou odnož u nás před několika lety založili manželé David a Michaela Prentisovi.

A čím je tato knížka unikátní oproti jiným příručkám, jichž se po r. 1989 na našem trhu objevilo víc než dost? Především na rozdíl od nich obsahuje rozsáhlou první část, která se nazývá "Rozhodování - Důvody pro přirozené plánování rodičovství" a obsahuje podrobný rozbor medicínských, společenských, ekologických, psychologických i duchovních aspektů PPR ve srovnání s umělou antikoncepcí. Již pro tuto první část by neměla chybět v knihovně nikoho,

kdo nejen uznává morální učení církve, ale chce také chápat a případně je umět i fundovaně zdůvodnit. Pro katolíka bude jistě zajímavé, že i mnozí příslušníci jiných křesťanských církví uznávají PPR jako ne-li jediný možný, pak jistě nejlepší způsob regulace plodnosti.

Tato první část dále obsahuje dvě velmi důležité kapitoly. Morální otázky a Budování manželství s přirozeným plánováním rodičovství.

Druhá část je věnována technice PPR a obsahuje systém rozpoznávání a hodnocení příznaků plodnosti, který se obvykle nazývá symptotermální metodou, tak jak jej v mnoha zemích světa vyučuje Liga pár páru. Předností tohoto systému je fakt, že obsahuje celou řadu pravidel manželského života pro různé životní situace a manželé se mohou sami svobodně rozhodovat, jaký způsob nejlépe vyhovuje právě jim. V kapitole o nečekaných těhotenstvích se uživatelé mohou poučit z chyb jiných, aby se jich mohli oni sami vyvarovat a dosáhnout tak optimální spolehlivosti. I tato kapitola patří k rysům, jimiž se tato knížka liší od jiných publikací o PPR.

Další naprosté unikum nejen v literatuře o PPR, ale v naší populárně naučné literatuře vůbec, je kapitola o ekologickém kojení. V době, která se zvolna vrací ke kojení jako nejlepšímu způsobu výživy dětí, si myslím zaslouží pozornost právě přirozený způsob kojení a péče o děti, pouto, které se tak vytváří mezi matkou a dítětem, i vliv, který tento způsob kojení má na matku. Kdo se tedy domnívá, že není kojení jako kojení, a chtěl by se o tom dozvědět více, měl by začít právě příslušnou kapitolou v Umění přirozeného plánování rodičovství.

Závěrem si snad zaslouží pár slov Liga pár páru. Tato organizace patrně nemá ve světě obdoby. Ačkoliv společenství, která se zabývají PPR, existuje zejména v rámci katolické církve celá řada, Liga pár páru je mezi nimi ojedinělá. Její systém vyučování je především založen na tom, že znalosti o PPR předávají manželským párům jiní manželé, speciálně vyškolení pro tuto činnost. Liga je nevýdělečnou křesťanskou organizací a ve své činnosti vychází z řady zásad. Například že přirozené plánování rodičovství je umění, kterému se člověk musí naučit, je v souladu s Božím řádem stvoření, "přirozené" znamená v souladu s vlastní bytostí muže a ženy, stvořených k obrazu a podobnosti Božímu, děti jsou darem Božím, ať už o ně prosíme nebo ne, atd. Již z těchto zásad je snad jasně patrné, že jde o organizaci vskutku křesťanskou. Pobočky Ligy, která vznikla v roce 1972 v USA, dnes najdeme v řadě zemí světa, a díky Davidovi a Míše Prentisovým od roku 1991 také u nás. I v České republice a na Slovensku dnes začínají pracovat vyškolené učitelké páry, které mají pro svou činnost mezinárodní akreditaci Ligy.

Umění přirozeného plánování rodičovství je oficiální učebnicí LPP. Přestože její české vydání obsahuje některé informace důležité pro české čtenáře, v podstatě je tato učebnice táž, jaká se používá v Americe i jinde ve světě. Neslouží však jen učitelským párům a účastníkům kursů LPP, ale stejně tak i lidem, kteří jen hledají některé z výše uvedených informací. Pokud byste se však po přečtení knížky rozhodli, že se chcete dozvědět něco více pro vlastní využití či se dokonce stát učiteli Ligy, můžete napsat na kontaktní adresu Ligy v České a Slovenské republice a jeden z dalších kursů se může uskutečnit právě ve vaší farnosti nebo společenství - Prentisovi rádi a ochotně přijedou kamkoliv, a ve Zlíně, Třebíči i jinde již působí i další učitelké páry.

Kontaktní adresa: Liga pár páru, Riegrova 1447/60, 272 01 Kladno.

“Sekty a jejich vliv ve společnosti”

Mnozí z vás se už jistě setkali s dvojicí mladých elegantních lidí, kteří s reklamním úsměvem na rtech oslovují kolemjdoucí buď na ulici nebo zvoní u domovních dveří... Další scénář bývá stejný: Brilantní rétorikou vám odhalí bolesti dnešního světa a vzápětí podávají všeuzdravující lék: studium Bible pod jejich starostlivým vedením.

Tento postup už ale dnes patří spíše k těm obstarožním metodám, a ačkoliv je stále účinný, existují dnes přece jenom společnosti, které vás nestraší ani koncem světa, ani vám tak okázale nemanifestují svoji samospasitelnost. Prostě vám nabídnou celkem nenápadné studium, nejčastěji angličtiny, nebo nějakou psychologickou terapii či test vaší inteligence s možností “odborné” poradny ohledně vaší další školy nebo zaměstnání.

Mnoho lidí už toto své “štěstí” vyzkoušelo a dnes se v tisku a v televizi setkáváme s jejich rozhořčenými či zklamanými projevy spolu se svědectvími o psychické manipulaci, které se na nich tito moderní “apoštolové” dopouštěli.

Pokud jste se už někdy s podobnou situací setkali, nebo máte známé, kteří se s podobným problémem potýkají, pak jenom připomínám, že v pátek 8. prosince t. r. v 10 h. v “U-klubu” na Šmeralově ulici č. 12 v Olomouci uvítáme známého odborníka na problém sekt v moderní společnosti, psychiatra Dr. Prokopa Remeše, který na toto téma promluví ze své mnohaleté zkušenosti.

Přednáška je určena jak široké veřejnosti, tak zvláště učitelům a pedagogickým pracovníkům, kteří by se rádi o tomto tématu něco více dozvěděli. (Bude zde také možnost zakoupit odbornou literaturu.)

E.J.

Zprávy z biskupské konference

Ve dnech 6. až 8. listopadu probíhalo v Olomouci 14. zasedání České biskupské konference. Biskup František Lobkowicz podal zprávu o některých opatřeních na úseku církevního školství. ČBK se otázkami církevního školství naposledy zabývala na červencovém zasedání. Tehdy přijala zásadní stanovisko k zavedení kontrolního systému. Proto byla při sekretariátu ČBK od 1. listopadu zřízena funkce inspektora církevních škol, která má sloužit zajištění potřebné úrovně výuky. Dále se jednalo o litoměřickém Teologickém konviktu, jehož zřizovatelem je ČBK. V rámci jednoletého pomaturitního studia tam nyní studuje 60 posluchačů. Konvikt slouží přípravě ke vstupu do kněžského semináře a na teologickou fakultu. Jeho absolventi se však mohou rozhodnout i pro jiný typ studia na vysokých školách. Biskupové uložili předsedovi školské komise přizpůsobit studium změnám ve školském zákoně, které nabyly účinnosti od 1. září t.r.

Nový školský zákon zrušil všechna nástavbová studia a dovoluje pouze vyšší vzdělání, které musí být nejméně dvouleté. Biskupové uložili školské komisi, aby zahájila jednání o možnosti rozšíření teologického studia na 6 let.

Biskup František Radkovský jako předseda komise pro laiky předložil návrh námětů pro zlepšení farní práce v rámci příprav na jubilejní rok 2000. Návrh doporučuje vytvořit skupinu zainteresovaných věřících, kteří budou pracovat v radě laiků. V plzeňské diecézi probíhají duchovní obnovy farností a zavádějí se nové stanovy farních rad. Biskupové doporučili využití myšlenek obsažených v dokumentu o formaci laiků a zkušeností moravských diecézí.

O životě mládeže podal zprávu vedoucí příslušné sekce při ČBK P. Miroslav Šimáček. V poslední době proběhlo několik úspěšných akcí jako např. Evropské setkání mládeže s papežem Janem Pavlem II. v Loretu a 2. Evropský kongres pracovníků s mládeží. Čtvrté konference na Hostýně se zúčastnili i zástupci řeholí a různých hnutí. Biskupové požádali sekci pro mládež o spolupráci v přípravě programu v rámci Desetiletí duchovní obnovy.

Biskupové jednali o obsahu a zaměření některých článků časopisu AD a uložili teologické komisi, aby vypracovala podrobnější rozbor letošního ročníku. Upozornili na skutečnost, že je třeba s ohledem na morální otupení části mládeže nabídnout kladné hodnoty, které obsahuje evangelium. Vysvětlování těchto hodnot je posláním i katolických časopisů, zvláště pokud vycházejí s církevním schválením.

Biskup Josef Hrdlička navrhl požádat Kongregaci pro bohoslužbu a svátosti o zařazení památky sv. Vojtěcha do všeobecného kalendáře církve, protože ji zařadily do svého kalendáře všechny země střední Evropy, kde působil a kde stojí jeho kostely. Žádost odešla do Říma sekretariát ČBK.

Biskup Hrdlička předložil návrh liturgických textů o sv. Zdislavě a sv. Janu Sarkandrovi. Biskupové si vyžádali ještě vyjádření liturgické komise.

V souladu s dřívějším rozhodnutím ČBK biskup František Radkovský podal zprávu o možnostech mezinárodní sítě Internet a o výhodách připojení Tiskového střediska ČBK a jednotlivých biskupství.

P. Ing. Martin Holík informoval o výsledcích zkušebního vysílání Rádía Proglas, které zahajuje činnost 8. prosince, a požádal biskupy o programové náměty, které by postihly pastorační potřeby církve. Měření slyšitelnosti prokázalo, že vysílání zachytili posluchači v Ostravě, Opavě, Bruntálu, Šumperku, ve Vyškově, Hodoníně, ve Zlíně a v řadě dalších míst Moravy. Vysílač na Svatém Hostýně obsáhne oblast osídlenou dvěma miliony obyvatel.

Vedení Orla požádalo o jmenování duchovního rádce. ČBK pověřila biskupa Karla Otčenáška duchovním vedením Orla.

Vzhledem k úkolům, které Stálá rada ČBK plní, byla rozšířena o čtvrtého člena. Vůlbou se jím stal biskup František Radkovský.

Při příležitosti 70. narozenin apoštolského nuncia arcibiskupa Giovanniho Cappy koncelebrovali všichni přítomní biskupové mši sv. v chrámu sv. Mořice. Hlavním celebrantem byl arcibiskup Coppa, který poděkoval v závěru bohoslužby za projevy důvěry, vzpomenu osobnost kardinála Tomáška a vyjádřil radost nad možností prožívat s českým lidem nový začátek náboženské a občanské svobody a obnovy církve. Jeho promluvu věřící přerušovali potleskem. Kardinál Miloslav Vlk charakterizoval ve svém kázání působení nuncia Cappy u nás a v předchozím působení v ústředních vatikánských úřadech jako službu pro církve. Jeho osoba je zároveň znamením přítomnosti na dvou základech: na eucharistii a na službě biskupů. "Jsme panu nunciu vděční," řekl dále kardinál Vlk, "že tak dobře rozumí potřebám naší církve a našeho lidu a že při každé příležitosti, i dnes, prokazuje svou lásku k nám ke všem."

Pozn. red.: Šéfredaktor Světla a předseda MCM Josef Vlček poslal panu nunciu Mons. G. Coppovi k 70. narozeninám blahopřejný telegram také jménem čtenářů Světla a členů MCM.

Církevní aktuality

K dorozumění o papežství

Německo 9.11.: Katolický erfurtský biskup Joachim Wanke se vyslovil pro ekumenické dorozumění o papežství. Nabídka papeže Jana Pavla II. v poslední encyklice o ekumeně "Ut unum sint", aby se o vhodné formě jeho služby mluvilo také s kritiky papežského úřadu, neměla by zůstat bez odpovědi, řekl Wanke na generálním synodu Spojené evangelické luterské církve Německa ve Fridrichrode. "Je důležité, aby především reformovaná církev luterské oblasti jednou řekla, jak by podle jejich představ mělo vypadat vykonávání papežského úřadu v souladu s Písmem. "Myslím, že Martin Luther by se této nabídky chopil," řekl biskup doslova.

Cena Romana Guardiniho Bartoszewskému

Německo 9.11.: Polský ministr zahraničí Wladyslaw Bartoszewski byl vyznamenán cenou Romana Guardiniho Katolické akademie v Bavorsku. Předseda Německé biskupské konference biskup Karl Lehmann zhodnotil při předání ceny v Mnichově Bartoszewského úsilí o spravedlnost a důstojnost člověka. "Jeho zakořenění v nerozborné vášni pro pravdu mu poskytovalo takřka nekonečnou sílu k odporu," řekl Lehmann.

V roce 1970 založená cena se uděluje osobnostem, které získaly vynikající zásluhy o interpretaci doby a světa ve všech oblastech duchovního života ve smyslu Romana Guardiniho. Vyznamenání je spojeno se stříbrnou medailí mnichovského umělce M. Fallera a dotováno 70.000 šilinky.

Jen 14 % pravidelných návštěvníků kostela

Velká Británie 9.11.: Dvě třetiny Angličanů věří v Boha, víc než 50 % však nenavštěvuje nikdy bohoslužby. Vyplývá to z ankety londýnské rozhlasové stanice "BBC". 14 % z tisíce dotázaných mužů a žen přiznalo, že jednou týdně se zúčastňují bohoslužeb. Katolíci se jeví ve srovnání s jinými křesťany jako pravidelní návštěvníci kostela. Každý druhý uvádí, že navštěvuje jednou týdně bohoslužby. U ostatních křesťanských náboženství je to každý pátý.

Mimořádná biskupská synoda pro Ameriku

USA 9.11.: Probíhají přípravy na zvláštní biskupskou synodu pro celý americký kontinent. Jak bylo oznámeno z vatikánských kruhů, na prvním zasedání dvanácti biskupů a sedmi kardinálů z různých amerických zemí se synodním sekretariátem byly projednány četné problémy

církve v Americe na prahu třetího tisíciletí. Na konferenci, která jednala za zavřenými dveřmi, byl přítomen také arcibiskup z Havany Jaine Lucas Ortega y Alamino. Do roku 2000 byly oznámeny rovněž mimořádné biskupské synody pro Asii a Austrálii.

Tiskové středisko ČBK: P. Miloslav Fiala, D. Kalcovská, J. Skalická

Ze slov Panny Marie v Medžugorje o očistci

“V očistci je mnoho duší. Jsou tam i osoby zasvěcené Bohu: kněží, řeholnice. Modlete se na jejich úmysl alespoň 7x Otčenáš, Zdravas, Sláva Otci a Věřím v Boha. Doporučuji vám to. Je mnoho duší, které jsou už dlouho v očistci, protože se za ně nikdo nemodlí.” (Odpověď na dotaz 21.7.82, PdC, s. 80.)

Ve svých mnoha pohovorech s Gospou se jí Mirjana jednou mj. ptala: “Proč je Bůh tak neúprosný k hříšníkům, že je posílá do pekla?” Odpověď: “Lidé kteří jdou do pekla, už nechtějí přijmout žádné Boží dobrodiní, nelitují, neustávají klít a rouhat se; rozhodli se “žít” v pekle a vůbec nemají v úmyslu ho opustit.”

Ohledně očistce jí Gospa řekla:

“Jsou tam různé úrovně. Nejnížší z nich jsou blízké peklu a nejvyšší se postupně přibližují nebi. - Není to na Dušičky, ale o Vánocích, kdy největší počet duší opouští očistec. V očistci jsou duše, které se vroucně modlí k Bohu, ale za které se nemodlí žádný příbuzný nebo přítel na zemi. Bůh jim dává k dobru modlitby jiných osob. Stává se, že Bůh jim dovolí různými způsoby se projevit jejich blízkým na zemi, aby lidem připomenuli existenci očistce a žádali o jejich modlitby u Boha, který je spravedlivý, ale dobrý. Většina lidí jde do očistce, mnoho jich jde do pekla; malý počet jde přímo do nebe.”

(Mirjana, sdělení P. Tomislavu Vlašičovi, 10.1.83, překl. podle franc: PdC, str. 88-89)

“... Dnes vás chci vyzvat, abyste se den co den modlili za duše v očistci. Každá duše potřebuje modlitbu a milost, aby došla k Bohu a k Boží lásce. A tím i vy, drahé děti, získáváte nové přimluvce, kteří vám v životě pomohou poznat, že všechny pozemské věci pro vás nejsou důležité, že jedině nebe je to, oč je třeba se snažit. Proto... modlete se bez ustání, abyste mohli pomoci sami sobě i druhým, jimž vaše modlitby přinesou radost (6.11.86).

“Vzpomeňte na vaše zesnulé. Potěšte je modlitbou!”

(Mirjaně 28.1.87)

*Na dušičky vzpomínejme,
z očistce jim pomáhejme,
budou na nás vzpomínat,
až my budem umírat...*